

Přírodovědný KLOKAN 2019/2020

Zadání soutěžních úloh **kategorie Junior**
(I. a II. ročníky SŠ)

Úlohy za 3 body

- Mezi botanický vědní obor patří
(A) antropologie
(B) batrachologie
(C) bryologie
(D) entomologie
(E) mammalogie
- Které z následujících čísel není ani druhou, ani třetí mocninou některého přirozeného čísla?
(A) 6^{13} (B) 5^{12} (C) 4^{11} (D) 3^{10} (E) 2^9
- Jaký je název nasyceného uhlovodíku, který obsahuje dva atomy uhlíku?
(A) methan   (B) propan   (C) pentan   (D) hexan   (E) ethan
- Před 130 lety, 20. 11. 1889, se narodil známý americký astronom, který před 90 lety pozorováním galaxií potvrdil rozpínání našeho vesmíru a po němž je pojmenován vesmírný dalekohled na oběžné dráze. Tímto slavným mužem byl:
(A) Neil Armstrong   (B) Clyde Tombaugh   (C) Robert Oppenheimer
(D) Edwin Hubble   (E) Kip Thorne
- Doplňte správně obsah věty. Nitrofyty jsou rostliny, které
(A) nesnášejí vyšší obsah dusíku v půdě
(B) osídlují stanoviště s vyšším obsahem vápníku
(C) osídlují stanoviště s vyšším obsahem dusíku
(D) osídlují stanoviště chudé na minerální látky
(E) osídlují písčité půdy
- Paní Svíčková si koupila 100 svíček. Každý den zapálí jednu a její nevyhořelý zbytek si schová. Z každých sedmi zbytků si vyrobí jednu novou svíčku. Kolik dní jí svíčky vydrží?
(A) 112   (B) 114   (C) 115   (D) 116   (E) 117
- Kolik atomů kyslíku obsahuje molekula uhličitanu vápenatého?
(A) 2   (B) 3   (C) 4   (D) 5   (E) 6

8. Ulánbátar, hlavní město Mongolska, je o 90° zeměpisné délky východněji než slovenské hlavní město Bratislava. Když je v Bratislavě poledne, jaká denní doba je v Ulánbátaru?

- (A) Je ráno (okolo východu Slunce).
 (B) Je poledne následujícího dne.
 (C) Je poledne.
 (D) Je půlnoc.
 (E) Je večer (okolo západu Slunce).

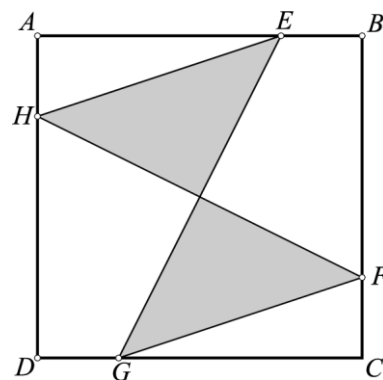

Úlohy za 4 body

9. Hepatitida (žloutenka) typu B je u člověka přenášena

- (A) krví
 (B) kontaminovanou vodou
 (C) hmyzem
 (D) kapénkovou infekcí
 (E) kontaminovanými potravinami

10. Obsah čtverce $ABCD$ je 80. Body E, F, G a H leží na stranách čtverce (viz obrázek) a platí $|AE| = |BF| = |CG| = |DH|$ a $|AE| = 3|EB|$. Vypočítej obsah tmavě obarvené plochy.

- (A) 20   (B) 25   (C) 30   (D) 35   (E) 40

11. Jakou barvu plamene můžeme pozorovat v přítomnosti sodíkových iontů?

- (A) zelenou   (B) červenou   (C) žlutou   (D) modrou   (E) fialovou

12. Dva tyčové magnety, jeden ze železa, druhý z niklu, jsou umístěny blízko u sebe v jedné přímce s polohou severního a jižního pólu podle obrázku. Magnet 1 je přitom dvakrát silnější než magnet 2 (lze s ním zvednout železné předměty o dvojnásobné hmotnosti). Za tohoto uspořádání platí:

- (A) síla, se kterou magnet 1 odpuzuje magnet 2, je dvojnásobná, než síla, se kterou magnet 2 odpuzuje magnet 1;
 (B) síla, se kterou magnet 1 odpuzuje magnet 2, je poloviční než síla, se kterou magnet 2 odpuzuje magnet 1;
 (C) síla, se kterou magnet 1 přitahuje magnet 2, je dvojnásobná než síla, se kterou magnet 2 odpuzuje magnet 1;
 (D) síla, se kterou magnet 1 přitahuje magnet 2, je poloviční než síla, se kterou magnet 2 přitahuje magnet 1;
 (E) síla, se kterou magnet 1 odpuzuje magnet 2, je stejná jako síla, se kterou magnet 2 odpuzuje magnet.

13. Knihu „The Origin of Species“ (O původu druhů) napsal
- (A) Carl Linné
  - (B) Charles Darwin
  - (C) Francis Darwin
  - (D) Radovan Hendrych
  - (E) Richard Dawkins
14. Jsou-li řešením rovnice $x^2 - 85x + c = 0$ dvě různá prvočísla, urči ciferný součet čísla c .
- (A) 13   (B) 14   (C) 15   (D) 17   (E) 21
15. Který plyn vzniká rozkladem karbidu vápníku ve vodě?
- (A) methan   (B) ethen   (C) ethan   (D) ethyn   (E) propen
16. Pohyblivé schody v metru jsou dlouhé 20 m. Pokud na schodech stojíme, jízda trvá 20 s. Jak dlouho bude trvat cesta po schodech Martinovi, půjde-li po nich nahoru ve směru jízdy rychlostí 0,60 m/s vzhledem ke schodům?
- (A) 33,3 s   (B) 12,5 s   (C) 20,0 s   (D) 10,0 s   (E) 50,0 s

Úlohy za 5 bodů

17. Vyberte správné tvrzení.
- (A) Buňky vznikají „de novo“.
  - (B) Buněčnou teorii jako první formuloval Carl Linné.
  - (C) Nejmenší buněčné organismy jsou viry.
  - (D) Základní funkční a morfologickou jednotkou všech živých organismů je buňka.
  - (E) Bakterie jsou nebuněčné organismy.
18. Pokud z posloupnosti čísel $1, 2, 3, \dots, n - 1, n$ odstraníme jedno číslo, aritmetický průměr zbývajících čísel bude 4,75. Které číslo máme odstranit?
- (A) 5   (B) 7   (C) 8   (D) 9   (E) nelze jednoznačně určit
19. Co vzniká ideálním spálením methanolu v přítomnosti kyslíku?
- (A) uhlík a oxid uhličitý   (B) uhlík a vodík   (C) voda a uhlík
(D) voda a vodík   (E) voda a oxid uhličitý
20. Ke koupání dítěte potřebujeme 40 litrů vody o teplotě 36 °C. Studená voda z kohoutku má teplotu 10 °C a teplá 50 °C. Jestliže zanedbáme ztráty do okolí, kolik které vody potřebujeme?
- (A) 14 l studené a 26 l teplé
(B) 20 l studené a 20 l teplé
(C) 6 l studené a 34 l teplé
(D) 10 l studené a 30 l teplé
(E) 26 l studené a 14 l teplé

21. Vyberte správné tvrzení pro mitochondriální DNA (mtDNA)

- (A) je volně uložená cyklická molekula
- (B) tvoří s histony chromatidový komplex
- (C) obsahuje informaci pro syntézu enzymů Calvinova cyklu
- (D) replikuje se pouze v S fázi buněčného cyklu
- (E) neobsahuje žádnou informaci

22. Ferda Mravenec stojí na vrcholu drátěného modelu krychle s hranou délky 1. Chce projít všechny hrany krychle a vrátit se na původní vrchol. Najdi nejkratší délku takové cesty.

- (A) 12   (B) 14   (C) 15   (D) 16   (E) 20

23. Kterou sloučeninu získáme reakcí hydroxidu sodného a kyseliny octové?

- (A) octan draselný
- (B) mravenčan sodný
- (C) octan sodný
- (D) acetanhydrid
- (E) acetamid

24. Jaký je výsledný odpor rezistorů zapojených v obvodu?

- (A) 4Ω
- (B) 2Ω
- (C) 14Ω
- (D) 8Ω
- (E) 12Ω

